

MUZEUM POLSKIE
W RAPPERSWILU

MUZEUM POLSKIE
Zamek Rapperswil
Postfach 1251
CH-8640 Rapperswil

www.muzeum-polskie.org
muzeum.polskie@muzeum-polskie.org
Tel: 0041 (0)55 210 1862
Fax: 0041 (0)55 210 0662

MUZEUM POLSKIE W RAPPERSWILU

ZABYTEK KLASY A

Die Generalkonferenz der Organisation der Vereinten Nationen für Erziehung, Wissenschaft und Kultur
Abgeschlossen in Paris am 14. November 1970
Von der Bundesversammlung genehmigt am 12. Juni 2003
Ratifikationsurkunde von der Schweiz hinterlegt am 3. Oktober 2003
In Kraft getreten für die Schweiz am 3. Januar 2004
(..)die vom 12. Oktober bis 14. November 1970 in Paris ihre 16. Tagung abhielt, im Hinblick auf die Bedeutung der Bestimmungen der von der Generalkonferenz auf ihrer 14. Tagung angenommenen Erklärung über die Grundsätze der internationalen kulturellen Zusammenarbeit.

Kunst. Kultur

Art. 1

Im Sinne dieses Übereinkommens gilt als Kulturgut das von jedem Staat aus religiösen oder weltlichen Gründen als für Archäologie, Vorgeschichte, Geschichte, Literatur, Kunst oder Wissenschaft bedeutungsvoll bezeichnete Gut, das folgenden Kategorien angehört:
b) die Geschichte betreffendes Gut, einschliesslich der Geschichte von Wissenschaft und Technik, der Militär- und Gesellschaftsgeschichte sowie des Lebens der führenden Persönlichkeiten, Denker Wissenschaftler und Künstler und der Ereignisse von nationaler Bedeutung.

Art. 4

Die Vertragsstaaten dieses Übereinkommens erkennen an, dass im Sinne dieses Übereinkommens das zu folgenden Kategorien gehörende Kulturgut Teil des kulturellen Erbes jedes Staates ist:
a) Kulturgut, das durch die individuelle oder kollektive Schöpferkraft von Angehörigen des betreffenden Staates entstanden ist, und für den betreffenden Staat bedeutsames Kulturgut, das in seinem Hoheitsgebiet von dort ansässigen Ausländern oder Staatenlosen geschaffen wurde.

Sprawozdanie 2014

365 dni wzruszeń

Wystawa rzeźb Ewy Rossano
23 maja - 5 lipca 2015

Wernisaż

23 maja 2015

Muzeum Polskie w Rapperswilu
(Zamek w Rapperswilu - 2. piętro)

Godz. 17:00

Zapraszamy!

Struktura Muzeum

Muzeum

Anna Buchmann, dyrektor
Sara Małgorzata Prokopienia, administracja
Elżbieta Eberle
Katarzyna Helińska
Agnieszka Piecuch
dr Teresa Sandoz-Romanowska
Mariola i Natascha Sigrist
Cécile Ulrich

Biblioteka

Anna Piotrowska, kierownik
Sylwia Bielak
Mariola Sigrist

Archiwum

Jadwiga Wator
Agnieszka Jastrzębska
Ewa Wąsik
Monika Najdzicz

Wolontariusze

Monika Jastrzębiec Czepielewska
Donata Wilk
Radosław Pawłowski

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego

prof. dr German Ritz, prezes
Fritz Mommenday, wiceprezes
Max Berti, kasjer
Anna Buchmann
dr Wilfried Ebert
Krystyna Ellmann
dr Ryszard Piotrowski
dr Stefan Paradowski
dr Teresa Sandoz-Romanowska

Spotkanie pracowników

Witamy gości w Muzeum

Oczekiwanie na przyjazd obrazów Hanny Weynerowskiej Kali

Słowo wstępne

Prezesa Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu

Drodzy Przyjaciele Muzeum Polskiego w Rapperswilu

po ponad sześciu latach walki o utrzymanie Muzeum Polskiego na zamku w Rapperswilu musimy pogodzić się z faktem, że zostaliśmy zmuszeni do opuszczenia zamku. Nowa wizja zagospodarowania zamku, którą popierają gmina i miasto Rapperswil-Jona, nie przewiduje na zamku autonomicznego Muzeum Polskiego. Mocno nad tym ubolewamy.

W zainicjowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Szwajcarii (EDA) rozmowach z władzami miasta i gminy będziemy się jeszcze starać, by tak długa historia obecności Polaków na zamku uzyskała formę godną i możliwą do zaakceptowania dla wszystkich zainteresowanych stron.

Przyszłość Muzeum Polskiego jest obecnie otwarta. Przez najbliższy rok lub dwa lata Muzeum pozostanie na zamku. Nowe Muzeum nie będzie kontynuacją obecnego - będzie tworzone na nowo w świadomości zachowania długiej historii tej instytucji i pozostanie symbolicznym miejscem związków polsko-szwajcarskich. W swoich założeniach będzie to jednak nowe Muzeum, które opierać się będzie na szerszym fundamencie niż obecne. Powstanie nowego Muzeum będzie długim procesem na przebieg którego nie mogą wpływać pośpieszne reakcje na ostatnie wydarzenia. W znalezieniu nowych rozwiązań urzędzenia Muzeum wspomagać nas będzie rada programowa, która powinna być powołana w najbliższym czasie.

Jako odpowiedzialni za Muzeum Polskie jesteśmy przekonani, że doświadczenia ostatnich lat są też szansą na nowy początek. Umożliwią one powstanie nowej instytucji kulturalnej, która będzie mogła pochwalić się nie tylko długą historią, ale uzyskać perspektywę rozwoju na przyszłość.

Dziękujemy za dotychczasowe wsparcie.

prof. dr German Ritz

Goście Muzeum

Przywóz obrazów Hanny Weynerowskiej Kali

Bohdan Zdrojewski, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Jacek Miler, Dyrektor Departamentu do Spraw Dziedzictwa Kulturowego za Granicą

Dr Rafał Leśkiewicz i dr Andrzej Pieczunko, dyrektorzy Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Instytucie Pamięci Narodowej w Warszawie

J.E. Jarosław Starzyk, Ambasador RP w Szwajcarii

Marek Wieruszewski, Konsul RP w Ambasadzie RP w Bernie

Thomas Kelsey, przedstawiciel Ambasady Stanów Zjednoczonych w Bernie

Monika Wasiewicz i Mr. Milton Chalkley, przedstawiciele FBI w San Francisco

Dr Mateusz Kapustka, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu w Zurychu

Anna Jagodzińska, Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów, Instytut Pamięci Narodowej

Ksiądz prof. dr hab. Stanisław Cieślak SJ, Kraków

Dariusz Bździkot, sekretarz Zarządu Fundacji "Serce bez granic" w Hucie Komorowskiej i p.o. Dyrektora Muzeum Kardynała Adama Kozłowieckiego SJ, **Mariusz Wołosz** - informatyk Fundacji

Ojciec dr Stanisław Pławecki CSsR, dziekan Polskiej Misji Katolickiej w Monachium, oraz przeszło 50-cio osobowa grupa z PMK.

Genowefa Bialkowski, przedstawiciel Fundacji, nauczyciel historii i geografii w Szkole Przedmiotów Ojczyстых im. Jana Pawła II przy PMK w Monachium

Julita i Rafał Wierczyński, reżyserzy filmów dokumentalnych i fabularnych

Sasha Meyer i Ed Visser, potomkowie rodziny Landberger-Poznańskich

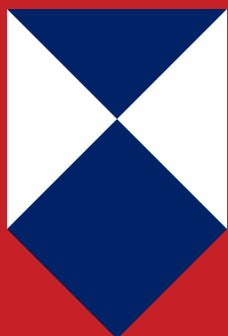

Podziękowania

Przeprowadzenie prac w naszym muzeum nie byłoby możliwe, gdyby nie pomoc wielu ludzi dobrej woli.

Wiele osób zaangażowanych w organizację wydarzeń w Muzeum jest wymienionych w tekście. Za szybką pomoc w naprawie wszelkich instrumentów i przyrządów w Muzeum, za pamięć o wydarzeniach, relacje z imprez muzealnych, artykułów w Naszej Gazetce, za instalację systemu NAS w Bibliotece, za tłumaczenie tekstów Newslettera i redakcję tekstów, popularyzację Muzeum dziękuję: Markowi Sigrist, Tadeuszowi Kilarskiemu, dr Janowi Kohnopce z Genewy, prof. dr Heiko Haumann, dr Łukaszowi Mirosławowi i Sławomirowi Krużyńskiemu, Marcowi Schmidowi, Janowi Eberle, ks. Arturowi Częstkiewiczowi z Polskiej Misji Katolickiej w Zurychu.

Chciałabym bardzo serdecznie podziękować „Młodym” wolontariuszom w Muzeum: paniom i panom, którzy w ostatnich dwóch latach dołączyli do naszego zespołu. Wraz z młodością przynieśli wiele zapału, zaangażowania, pomysłów, wiedzy i radości.

Zabytek klasy A

Muzeum posiada swój Matrix i jest zakwalifikowane do klasy A, jako zabytek pod ochroną o znaczeniu narodowym.

Frekwencja

Dane dotyczące liczby odwiedzających Muzeum Polskie w Rapperswilu
w 2014 roku

Wernisaż obrazów Petera Organa

9 100

liczba odwiedzających muzeum

29.9 %

wzrost liczby odwiedzających muzeum

25

liczba grup odwiedzających muzeum

Dary

Muzeum otrzymało, uważane za zatracone, obrazy Hanny Kali Weynerowskiej, pseudonim artystyczny Kali. Polsko-amerykańska malarka zmarła w San Francisco 20 czerwca 1998 roku. Dziesięć lat wcześniej sporządziła testament, w którym 86 obrazów, dorobek swojego artystycznego życia, zapisała Muzeum.

Hanna "Kali" Weynerowska

Kazimierz Łotocki

W roku 2010 zwróciłam się o pomoc do Jacka Milera, dyrektora Departamentu do Spraw Dziedzictwa Kulturowego przy Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jacek Miller skierował mój wniosek dalej do FBI w Stanach Zjednoczonych, a wiosną roku 2014 poinformował nas o znalezieniu w Kalifornii poszukiwanych obrazów. Do Muzeum trafiło 75 obrazów. Uroczystość przekazania obrazów odbyła się 16 czerwca 2014 roku w obecności przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ambasady RP i USA w Bernie oraz przedstawicieli FBI z San Francisco. Dr Mateusz Kapustka z Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu w Zurychu omówił twórczość Hanny Weynerowskiej. Dziękuję bardzo za pomoc Jackowi Milerowi i pracownikom FBI. Słowa podziękowań przekazuję również panu Vinicio Cassani z firmy Via Mat z Kloten, który bardzo sprawnie i korzystnie załatwił wszelkie formalności celne związane z transportem obrazów.

Fundacja Libertas pokryła koszty transportu i ubezpieczeń obrazów. Dokładne informacje o życiu i osiągnięciach Hanny Weynerowskiej Kali można znaleźć na stronach naszego Newslettera nr 2 z roku 2014.

Obrazy i grafiki Kazimierza Łotockiego

W grudniu odebraliśmy zapisane Muzeum w testamencie przez Elisabeth Lotocki (Łotocki), wdowę po Janie Lotockim (Łotockim) 16 obrazów i grafik Kazimierza Łotockiego. Losy życia Kazimierza Łotockiego są typowe dla pokolenia Polaków urodzonych na Kresach, związanych z życiem kulturalnym Lwowa, w czasie wojny deportowanych i zmarłych w łagrach sowieckich. Kazimierz Łotocki ur. w 1882 r. w Szumlanach k. Brzeżan. Ukończył Seminarium Nauczycielskie w Samborze, malarstwa uczył się u B. Rychter-Janowskiej w Starym Sączu, w pracowni S. Kaczora Batowskiego we Lwowie i w Wolnej Akademii Sztuk Pięk-

nych (tamże u F. Wygrzywalskiego, W. Witwickiego, S. Obsta, E. M. Pietscha i K. Olpińskiego), a także w Krakowie u J. Stanisławskiego. Grafiki uczył się na Kursach Ludwika Tyrowicza. Należał do Związku Lwowskich Artystów Grafików, którego był jednym z założycieli. Malował i rysował głównie krajobrazy i widoki miejskie z fragmentami architektury zabytkowej. Jako grafik uprawiał techniki metalowe, drzeworyt i linoryt ograniczając się do tematyki lwowskiej. Zmarł w 1942 łagrach ZSRR. Jego syn, Jan Łotocki, mąż Elisabeth w czasie wojny był lotnikiem w Anglii.

L. Christophe-Richtmann

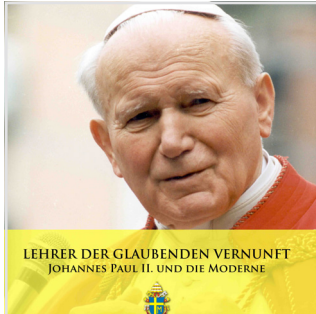
Pani L. Christophe - Richtmann z Genewy podarowała muzeum osiem obiektów, za które jesteśmy niezwykle wdzięczni. W darowiznie znalazły się cztery widoki akwarelowe, jeden pejzaż olejny, rysunek suchą pastelą oraz linoryt.

Anna Buchmann
Dyrektor Muzeum Polskiego w Rapperswilu

Wydarzenia
w Muzeum Polskim
2014

Wystawy

Nauczyciel wierzącego rozumu. Jan Paweł II a współczesność.

Wystawa omawiająca wszystkie encykliki św. Jana Pawła II.

Kurator wystawy: Marco Schmid, Zurych

Opracowanie graficzne: Monika Jastrzębiec Czepielewska

Wystawa była prezentowana w Polskiej Misji Katolickiej w Zurychu przy kościele Herz Jesu. Wykład wprowadzający wygłosił Marco Schmid.

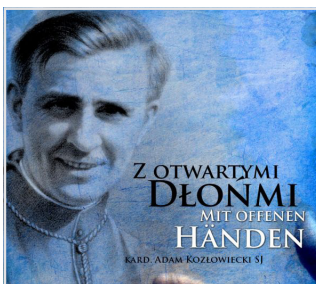
Wystawa w języku niemieckim może być nadal wypożyczana do innych ośrodków.

Peter Organ

Wystawa obrazów młodego Szwajcara wychowanego w domu polskim, gdzie pielęgnowane są tradycje rodzinne: na niwie zawodowej i artystycznej. W jego malarstwie znalazły odbicie jego prywatne pasje: samochody, pejzaże, zwierzęta.

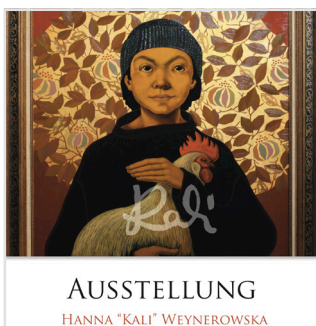
Katalog do wystawy opracowała Monika Jastrzębiec Czepielewska.

"Z otwartymi dłońmi"

Wystawa poświęcona misjonarzowi, kardynałowi Adamowi Kozłowieckiemu SJ.

Wystawa przygotowana wspólnie z Fundacją Serce Bez Granic. Fundacja im. ks. Kardynała Adama Kozłowieckiego w Majdanie Królewskim i Muzeum Kard. Kozłowieckiego w Hucie Komorowskiej. Serdecznie dziękuję państwu Genowefie i Rolfowi Białkowskim oraz Ninie Kozłowskiej z Monachium. Wystawie towarzyszył katalog.

Obrazy Hanny Weynerowskiej "Kali"

Wystawa przedstawiająca wybór obrazów najbardziej charakterystycznych dla twórczości artystki.

Album Nr. 17, Dziewczyna i żołnierz

Instalacja artystyczna autorstwa Julii Weber, absolwentki Zürcher Hochschule der Künste.

Historia polskich żołnierzy internowanych w Szwajcarii inspiruje też młodsze pokolenie. Julia Weber interesuje się problemem czasowej migracji. Internowanie polskich żołnierzy stanowi przykład takiej czasowej migracji. Zainspirowana fotografiami przechowywanymi w archiwum 2 DSP Julia Weber przygotowała instalację artystyczną. Interesowały ją konteksty społeczno-historyczne. Opowieści chłopów zostały skonfrontowane z opowieścią rzeźbiarza (narracja Zbigniewa Bema).

Wydarzenia

Koncerty

Paweł Paluch - utwory K. Szymanowskiego i R. Schumana.

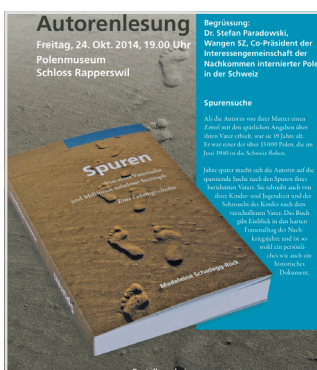

Spotkania autorskie i seminaria

Z radością powitaliśmy w Muzeum ponownie profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu w Bazylei: **Halinę Florkowską - Franciż** i **Heiko Haumanna**. Okazją do wizyty była prezentacja książki pani Profesor: *Die Freiheit ist eine grosse Sache. Aktivitäten polnischer Patrioten in der Schweiz während des Ersten Weltkriegs*. Schwabe Verlag.

Madeleine Schadegg-Rück

Folgen einer polnisch-schweizerischen Liebesbeziehung
Spotkanie autorskie z Madeleine Schadegg-Rück.

Literatur als Mittlerin über Grenzen hinweg.

Prezentacja książki przez Ninę Kozłowską

Joanna Bator

Spotkanie zorganizowane we współpracy z Seminarium Sławiastyki Uniwersytetu Zuryckiego. Prowadzenie: prof. dr German Ritz.

Seminarium studentów wydziału historii Uniwersytetu z Bazylei.

Prowadząca: prof. dr Martina Baleva.

Odczyty

Dr Carl Schick

Stan nauki w czasach przed Galileuszem.

Książd prof. dr hab. Stanisław Cieślak SJ

Jan Paweł II i Kardynał Kozłowiecki.

dr Stefan Paradowski

Das Konzentrationslager Mauthausen (1938-45), die Schweiz und mein Grossonkel. Organizacja dr Stefan Paradowski.

Konferencje międzynarodowe

Z okazji 250. rocznicy urodzin i 200. rocznicy śmierci Księcia Józefa Poniatowskiego Polskie Towarzystwo Archiwalne zorganizowało w Jabłonnii pod Warszawą konferencję naukową poświęconą życiu i karierze Księcia Józefa Poniatowskiego. Wygłoszony został referat o znajdujących się w naszych zbiorach pamiątkach związanych z księciem Poniatowskim.

Wieczory filmowe

Pokaz filmów dokumentalnych Anny Teresy Pietraszek.

"Polacy z Kazachstanu", dokument o sytuacji Polaków, byłych zesłańców, którzy żyją w Kazachstanie.

"Czy warto żyć dla Polski", relacje i wspomnienia byłych zesłańców z Syberii, którzy po wojnie pozostali w Anglii.

"Ostatni strażnik RP", wywiad z śp. Prezydentem na Uchodźstwie Ryszardem Kaczorowskim.

Spotkanie organizowane wspólnie z Centrum Spotkań i Modlitwy w Zurychu.

Noc w Muzeum

Z inicjatywy naszych „Młodych” została zorganizowana w Muzeum Noc Andrzejkowa. Oprócz wspólnej zabawy, w której wzięło udział 200 gości, zorganizowane było nocne zwiedzanie Muzeum.

Słowa podziękowania dla organizatorek: Agnieszki Piecuch oraz Moniki Jastrzębiec Czeplewskiej oraz zespołu współpracującego: Moniki Najdzicz, Marioli Sigrist, Agnieszki Jastrzębskiej, Jadwigi Wator, Donaty Wilk, Cécile Ulrich, Sary Prokopieni oraz Pawłowi Głyżewskiemu i Antonio Grasso.

Praktyki

W tym roku praktyki odbyły: Joanna Ściga i Maria Pilanowska z Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. Podczas 3-miesięcznej praktyki studentki zapoznały się z zasadami inwentaryzacji grafik, obrazów, dokumentacji spuścizn archiwalnych. Wykonały inwentaryzację obrazów Hanny Kali Weynerowskiej i pomagały w organizacji wystawy jej obrazów.

Prace konserwatorskie

Marian Klabisz z Artystycznej Pracowni Konserwacji Dzieł Sztuki (Warszawa) dokonał konserwacji zabytkowego żyrandola.

Dokumentacja zbiorów

Dokumentacją zbiorów zajmuje się Mariola Sigrist, Agnieszka Jastrzębska i Monika Najdzicz. Obrazy i pamiątki darowane Muzeum są na bieżąco inwentaryzowane i fotografowane. Dr Teresa Sandoz-Romanowska inwentaryzowała dział numizmatyczny.

Sylvia Bielak - pracownik Biblioteki

Biblioteka

Stałą ekspozycję w pomieszczeniach Biblioteki obejrzało 270 osób. Opracowano 81 kwerend pisemnych. Kwerendy w bibliotece służyły opracowaniu wystaw i prac semestralnych.

Prace inwentaryzacyjne i digitalizacja materiałów archiwalnych wykonywane są w pomieszczeniach biblioteki. Wymaga to stałego nadzoru i pomocy w wyszukiwaniu dodatkowych źródeł, koniecznych do naukowego opracowania materiałów. Nadzorowaniem prac, ustalaniem źródeł i dostarczaniem fachowej literatury zajmowała się **Anna Piotrowska**.

Pracownicy Biblioteki służą fachową pomocą w tworzeniu dokumentacji zbiorów muzealnych i w przygotowaniu wieczorów autorskich. **Sylvia Bielak** katalogowała zbiory biblioteczne. Aktualnie w głównym katalogu wpisanych jest 17 520 pozycji. **Mariola Sigrist** na bieżąco rejestrowała artykuły prasowe dotyczące naszego Muzeum, a **Katarzyna Helińska** rozpoczęła skanowanie najstarszych wycinków prasowych o Muzeum.

W 2014 w dalszym ciągu przekazywały naszej Bibliotece bezpłatnie swoje publikacje wydawnictwa periodyków: Zeszyty Literackie, Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza z Londynu, Wiadomości Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii, Przegląd Historyczno-Wojskowy, Weteran Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce (SWAP) i SPK w Kanadzie.

Agnieszka Zielińska z Wydziału Polonistyki Uniwer-

sytetu Warszawskiego podarowała Bibliotece swoją pracę doktorską o Andrzeju Towiańskim. Za pośrednictwem p. Moniki Gąsiorowskiej, prezes Towarzystwa Polskiego w Genewie otrzymaliśmy szereg publikacji Leszka Żebrowskiego. Swoje opracowanie *Freiheit ist eine grosse Sache* podarowała nam w czasie wieczoru autorskiego prof. Halina Florkowska-Frančić. Od pana **Leszka Waligóry** z Tarnowskich Gór otrzymaliśmy czasopisma z początku XX wieku (zawierające m. in. relacje z pogrzebu H. Sienkiewicza w Vevey). Dziękujemy p. Waligórze za monitorowanie aukcji książek i grafik oraz przekazywanie zakupionych przez siebie dokumentów do Biblioteki. Są to, jak to sam określa nasz ofiarodawca, „dary serca”.

Otrzymaliśmy również egzemplarze obowiązkowe książek, którym patronuje Departament Dziedzictwa Kulturowego MKiDN, jak również wydawnictwa z Instytutu Pamięci Narodowej, katalogi wystaw z Zamku Królewskiego w Warszawie. Zakład Narodowy im. Ossolińskich przysłał nam również katalog wystawy Grafika z kolekcji J. i J. Nowak-Jeziorańskich, w którym prezentowane były m. in. grafiki z naszej kolekcji.

Wszystkim ofiarodawcom serdecznie dziękujemy!

Anna Piotrowska
Kierownik Biblioteki

Archiwum

Digitalizacja, cyfrowa reprodukcja materiałów archiwalnych jest coraz częściej stosowana w archiwach. Jest cenną pomocą dla naukowców i służy ochronie i promocji dziedzictwa narodowego. Zgodnie z zawartą umową o współpracy między Muzeum Polskim a Instytutem Pamięci Narodowej w Warszawie. Celem projektu jest opublikowanie na naszej stronie internetowej kopii cyfrowych materiałów archiwalnych oraz ich opisu. W roku 2014 w archiwum Muzeum pracowali pracownicy IPN: Sylwia Kurzyp, Iwona Surleta, dr Dorota Zielińska, Dobrochna Jaworowicz, Sławomir Peregończuk, Maciej Frydrychowicz, Piotr Rogowski, Paweł Ciszewski, Jacek Słoma, Tomasz Stempowski. Zostały zdigitalizowane spuścizny Józefa Mackiewicza i zespół archiwalny 2 DSP. Panowie Jacek Słoma i Tomasz Stempowski digitalizowali dokumenty dotyczące żołnierzy internowanych. Jacek Słoma zdigitalizował materiały znajdujące się w archiwum Jerzego Ruckiego. Tomasz Stempowski zdigitalizował 5000 zdjęć 2 DSP, które znajdują się w archiwum Muzeum. Zdigitalizowane fotografie zostaną wykorzystane w przygotowywanym przez niego albumie fotograficznym. Album zostanie wydany w miesiącach letnich 2015 roku, w 75. rocznicę internowania polskich żołnierzy w Szwajcarii.

Jacek Słoma i Tomasz Stempowski - pracownicy IPN

Wizyta w Archiwum Państwowym Graubünden w Chur

W archiwum pracowały: Jadwiga Wator i Ewa Wasik. Zostały opracowane spuścizny: rodziny Landsberger-Poznańskich-Silberstein i Cohnów, T. Szmitkowskiego, P. Starzewskiego, R. Umiastowskiego, Z. Minkiewicza, Z. Lipińskiego, J. Nowaka-Jeziorańskiego, H. Bukowskiego, Wł. Malawskiego, J. I. Paderewskiego, H. Lübke, J. M. Bocheńskiego, I. Zadarnowskiej, H. Zielińskiej, Cz. Marka. Uporządkowano zespoły archiwalne: Towarzystwa Kościuszkowskiego, Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego. Zbiory: Powstanie Styczniowe, Solidarność, Dom Polski w Zurychu, T. Kościuszko; zbiory luźne: Żydzi w Polsce, Holocaust, Obozy koncentracyjne oraz spis fotografii zabitych w Katyniu. Podczas zwiedzania zbiorów Archiwum Miasta Chur zaproponowano nam przekazanie dla naszego archiwum 200 bezkwasowych kartonów. Dziękujemy za oprowadzenie i pomoc p. K. Bławat i p. dr M. Veraguth. Dodatkowo pomocą służył nam Radosław Pawłowski, który po odbyciu praktyki w ramach programu Erasmus w roku 2013 nadal przyjeżdża do nas jako wolontariusz i pomaga w pracy.

Jadwiga Wator

Archiwum Muzeum Polskiego w Rapperswilu

„Studiujący żołnierze 2. Dywizji Strzelców Pieszych”.

Fotografia archiwalna ze zbioru 2 DSP (żołnierzy internowanych w Szwajcarii w latach 1940 - 1945).

Informatyka

Aktualizacja systemu Windows XP zmusiła nas do zakupienia nowych komputerów. Sprzęt komputerowy firmy MAX Data przygotował do pracy dr Ryszard Piotrowski.

Dzięki inicjatywie dr Łukasza Mirosława i Sławomira Kruszyńskiego został zainstalowany przez nich bezpłatnie system archiwizacji NAS.

Reklama i promocja

W roku 2014 przed wejściem do Muzeum Polskiego został zainstalowany ekran dotykowy. Goście mogą przeczytać informacje o historii muzeum, godzin otwarcia, cen biletów. W projektowaniu układu graficznego ekranów pomagał nam André Ceres a półkę, gdzie jest zamontowany ekran zaprojektował oraz wykonał Marc Sigrist. Całość projektu została opracowana i realizowana przez Agnieszkę Piecuch oraz Monikę Jastrzębiec Czepielewską. Dzięki hojności darczyńców muzeum pozyskało nowy telewizor marki LG, który został ustawiony w Sali Ludowej. Wyświetlane są prezentacje o Muzeum, filmy promujące Polskę i prezentacje dotyczące aktualnych wydarzeń. W każdą niedzielę dla dzieci, odbywa się pokaz filmów animowanych.

Muzeum w Internecie

Muzeum posiada swoją stronę na Facebooku: www.facebook.com/Polenmuseum. Jest już zarejestrowanych **ponad 1 500** fanów, którzy na bieżąco śledzą nasze posty. Strona jest prowadzona przez Agnieszkę Piecuch oraz Monikę Jastrzębiec Czepielewską. Wydarzenia w Mu-

zeum można od niedawna śledzić również w popularnym serwisie Twitter: twitter.com/Polenmuseum. Muzeum ma tam 47 obserwujących aktualności w tym np. profile Rapperswil, Museumkalender, Museum-Schweiz, Swissmuseums czy stronę Visit Rapperswil.

Po odwiedzeniu Muzeum można zostawić swoją opinię w popularnym serwisie turystycznym TripAdvisor.

http://pl.tripadvisor.com/Attraction_Reviewg199030d2079974ReviewsThe_Polish_MuseumRapperswil_Canton_of_St_Gallen.html

Aktualnie odnotowaliśmy tylko pozytywne opinie.

M u z e u m P o l s k i e w R a p p e r s w i l u

Newsletter

Monika Jastrzębiec Czepielewska redaguje i opracowuje projekt graficzny dwujęzycznej wersji newslettera muzeum. Do tej chwili ukazało się 5 numerów. Jest on kolportowany przez Internet. Tłumaczenia wersji niemieckiej newslettera podjął się nieodpłatnie Jan Eberle. Prenumeratę newslettera można zamówić na stronie internetowej muzeum.

Publikacje

Prof. dr hab. Halina Florkowska-Frančić.
„Die Freiheit ist eine grosse Sache. Aktivitäten polnischer Patrioten in der Schweiz während des Ersten Weltkriegs“. Verlag Schwabe.

Tłumaczenie współfinansowane przez Muzeum Polskie w Rapperswilu.

„Literatur als Mittlerin über Grenzen hinweg“ - zbiór referatów z sesji poświęconej Karlowi Dedeciusowi, zorganizowanej przez Elżbietę Sobótkę i Ninę Kozłowską. Wydanie współfinansowane przez Bayerische Staatsregierung oraz przez Muzeum Polskie w Rapperswilu.

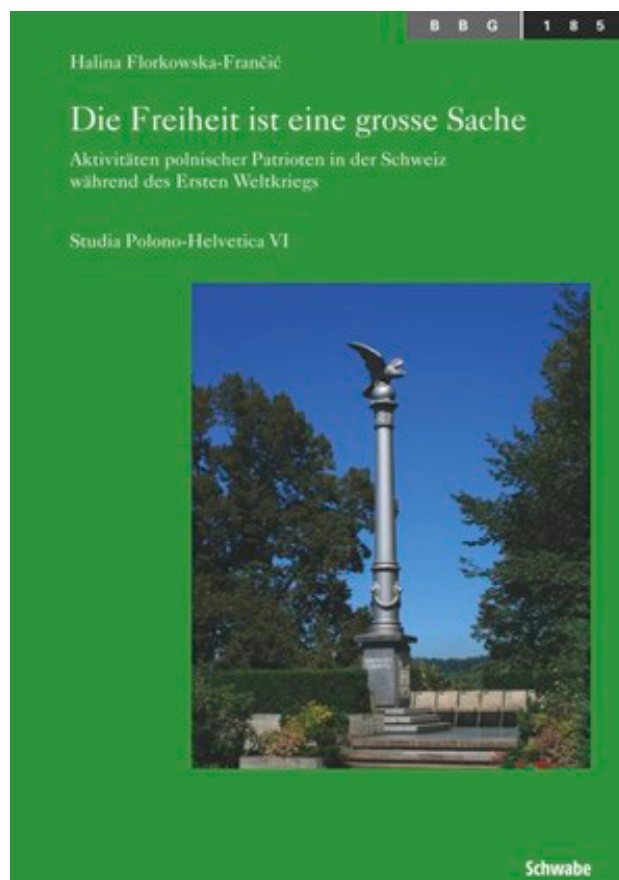
„Autografy ze zbiorów Muzeum Polskiego w Rapperswilu“ - wybór i opracowanie Ewa Furmańska i Izabela Gass; projekt graficzny Monika Jastrzębiec Czepielewska, wyd. Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie i Towarzystwo Rapperswilskie w Warszawie.

Wszystkie publikacje są do nabycia w Muzeum.

Pisali o nas

Inside Schloss Rapperswil

Zürichsee Zeitung, Tages Anzeiger, Die Südostschweiz, Marchanzeiger, Obersee Nachrichten, NZZ, Gość niedzielný, Dziennik Polski, Gazeta Wyborcza. Artykuły ukazały się także na witrynach internetowych: www.inside-schloss-rapperswil.org, www.faktyinteria.pl; www.wyborcza.pl; www.wiadomosci.gazeta.pl; www.tvnwarszawa.pl; www.tvn24.pl; www.charlotteobserver.com; www.miamiherald.com; www.nbcbayarea.com; www.newsdaily.com, www.fbi.gov/sanfrancisco, www.mkidn.gov.pl, www.sofijon.pl, www.zol.ch, www.tage-sanzeiger.ch, www.suedostschweiz.ch, www.newsroom.salon24.pl, www.wiadomosci.onet.pl, www.rp.pl, www.wpolarityce.pl, www.Naszdziennik.pl

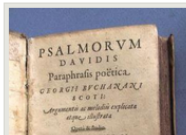

Aktualizacje

W ramach aktualizacji danych na portalu Inwentarza Zabytków Kantonu St. Gallen (des KGS-Inventars) opis dotyczący naszego Muzeum został uzupełniony i zilustrowany fotografiami.

<http://api3.geo.admin.ch/rest/services/kgs/MapServer/ch.babs.kulturgueter/8573/extendedHtmlPopup?lang=de>

Kulturgüterschutzinventar mit Objekten von nationaler Bedeutung (Bundesamt für Bevölkerungsschutz)	
Name	Polenmuseum mit Archiv und Bibliothek
Kategorie	A
Objektart	Sammlungen / Spezialarchive (Sammlung) / Spezialbibliothek (Museen, Archive usw.) (Sammlung) / Spezial Museum (Sammlung)
KGS-DS-Nr	8573
Adresse	Lindenhof
Gemeinde (Ehemalige Gemeinde)	Rapperswil-Jona
Koordinaten	704270 / 231621
Objektinformation:	KGS_08573_Institution.pdf
Weitere Informationen	Homepage: Polenmuseum
Weitere Informationen	
Weitere Informationen	Wikipedia: Polenmuseum Rapperswil

© Polenmuseum Archiv und Bibliothek, Schloss Rapperswil -

Koła Przyjaciół Muzeum Polskiego za granicą

Niemcy, Monachium: Koło Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu – Przewodnicząca *Nina Kozłowska*. Bardzo dziękuję Ninie Kozłowskiej za wieloletnią popularyzację naszego Muzeum na terenie Niemiec. Na jej ręce składamy serdeczne podziękowania dla naszych Przyjaciół w Niemczech za finansowe wsparcie.

Szwecja, Sztokholm: Koło Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu – *Krzysztof Laufersweiler* - przewodniczący, *dr Elżbieta Szwejkowska-Olsson* - skarbnik, *Wojciech Chudoba* - sekretarz. W oddalonej od Rapperswilu Szwecji mamy jeszcze naszych Przyjaciół. Składamy podziękowania za wsparcie i popularyzację Muzeum.

Towarzystwo Rapperswilskie, Warszawa - *dr Hanna Krajewska* - przewodnicząca, *Izabela Gass* – sekretarz, *Ewa Furmańska* - skarbnik.

Towarzystwo w Warszawie prowadzi bardzo ożywioną działalność na rzecz popularyzacji naszego Muzeum w Polsce. Historia Muzeum i jego kolekcje przedstawione zostały przez dr Krajewską podczas wykładów Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Konstancinie, Górze Kalwarii, Warszawie, Toruniu. Izabela Gass prowadziła odczyty poświęcone historii Muzeum w Warszawie i Grudziądzu. Wieczory rapperswilskie odbyły się w Warszawie w Muzeum Farmacji, w Muzeum Archeologicznym, podczas święta Wiosny w Raszynie. Podczas Pikniku Archiwalnego w Warszawie utworzone zostało stoisko informacyjne, zorganizowana została projekcja filmu i spotkanie z reżyserem filmu Paderewski, człowiek czynu, sukcesu i sławy. Towarzystwo prowadziło własne stoisko na Targach Książki Historycznej. Wystawa o Muzeum została pokazana w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze w Bibliotece Publicznej Warszawa - Mokotów.

Iza Gass jest autorką artykułów o Muzeum i jego zbiorach w Naszej Gazetce i w Biuletynie Archiwum PAN. Dr Hanna Krajewska otrzymała wyróżnienie „Popularyzator Nauki” i odznaczenie Stowarzyszenia Muzealników Polskich. Odznaczenie otrzymała również Izabela Gass.

Serdecznie gratulujemy i dziękujemy.

Składki członkowskie

W tym roku wpłynęły składki członkowskie w wysokości **11 000 CHF**. Niektórzy członkowie wpłacają sumy często przekraczające ustaloną minimalną składkę członkowską. Wielu członków zapomina o wpłaceniu składki. Aktualnie wpłat można dokonywać też za pomocą systemu PayPal.

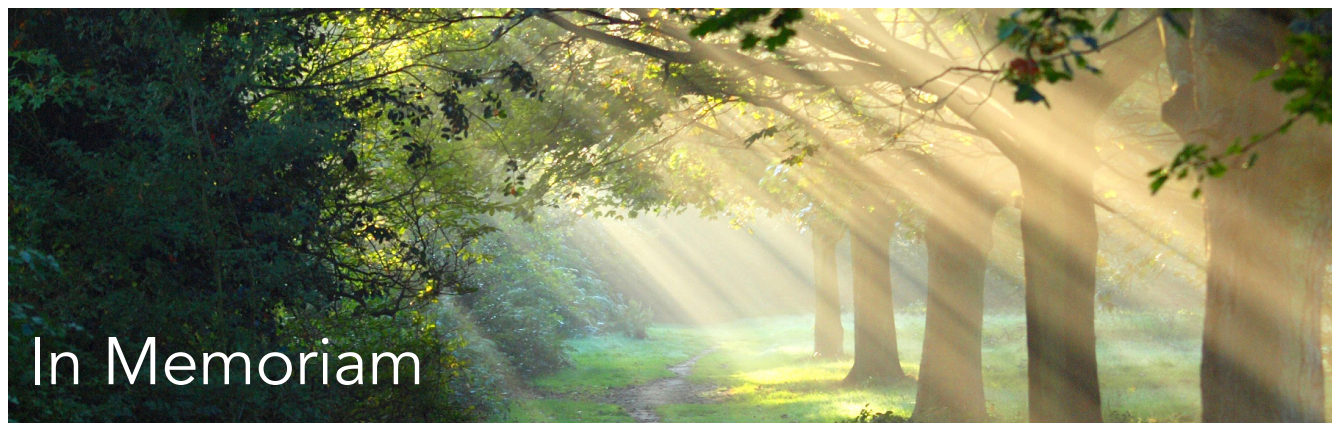

Dane umieszczone są na stronie internetowej.

Towarzystwo jest uznaną instytucją **non-profit** i na żądanie wysyłamy potwierdzenie dokonania wpłaty, które można załączyć do formularza podatkowego.

Sytuacja finansowa Muzeum jest trudna. Ze strony oficjalnych polskich instytucji otrzymujemy wsparcie tylko na realizację niektórych projektów. Do tej pory rząd III RP nie ustalił ustawowo zasad wsparcia instytucji emigracyjnych i nie można bezpośrednio uzyskiwać pieniędzy potrzebnych do utrzymania Muzeum lub personelu.

Za każde finansowe wsparcie jesteśmy bardzo wdzięczni i z serca dziękujemy.

Z wdzięcznością za wiele lat przyjaźni ze smutkiem żegnamy naszych członków.
W roku 2014 odeszli:

Boris Schneider Dr., Zürich

Hans Eugster, Allenwinde

Wiesław Duda, Thalwil

Hans-Jörg Scherrau, St. Gallen

Jörg Aschwanden, Rapperswil - od wielu lat związany był z Muzeum, pełnił funkcję kasjera Towarzystwa, później rewizora. Jörg Aschwanden został za wieloletnią pracę dla Muzeum odznaczony Krzyżem Zasługi RP.

Walter Kunz, Zug

Celestyn Brodzinowski, Fislisbach

Agnès Stefanicki, Meilen

Jerzy Malanowski, Ennetbaden

Aleksander Ratajski, Chambésy

Sław Milewski, Warszawa - nasz wieloletni, wierny Przyjaciel, kronikarz naszej instytucji. Sław urodził się w Wilnie i do końca życia zachował typowy wileński akcent. Był prawnikiem, ekonomistą i dziennikarzem. Pełnił funkcję radcy ekonomicznego przy Ambasadzie Polskiej w Wiedniu, był wiceprezesem Banku PKO BP, współzałożycielem Związku Banków Polskich. Od młodości związany z polskim Harcerstwem. Był człowiekiem wielkiej prawości i wysokich moralnych zasad. Swój wolny czas poświęcił naszemu Muzeum, które bardzo cenił i był jego największym orędownikiem w Polsce. Przez wiele lat był Prezesem Towarzystwa Rapperswilskiego w Warszawie, gdzie zabiegał o zdobycie pieniędzy na działalność Muzeum. Napisał o Muzeum wiele artykułów. Jest autorem wydanej w 2006 roku książki 25 lat działalności Stałej Konferencji Muzeów, Bibliotek i Archiwów na Zachodzie. W ostatnich latach, będąc na emeryturze, podjął się trudu spisania historii Muzeum Polskiego w Rapperswilu. Przekazał nam maszynopis przygotowanej książki, niestety nie doczekał się jej wydania. Będziemy zawsze ciepło wspominać jego wizyty w Rapperswilu i spotkania w Warszawie. Jego szlachetność była najwyższej próby. Z żalem żegnamy też bardzo oddanego nam Przyjaciela.

W roku bieżącym pożegnaliśmy też **Leonarda Łukaszka** (dla wielu po prostu Luśka) z Küsnacht i **Fritza Zimmermanna** z Liebfeld.

Rodzinom i Bliskim Zmarłych składamy wyrazy współczucia.